

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

Vnum cum sit caput Ecclesiæ Christus, vndè tanta discordia? tit. 15

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

TITVLVS XIII. 41

Iis videmus. Nam ex Luteranis, qui Ecclesiam noluerunt audire, nati sunt Zuingiani, ex illis Anabaptistæ, deinde secuti sunt Osiandrini, Illyrici, Maiorici, &c. Si ergo non vis errare, mane in naui Petri.

At dicunt: nos sumus Catholici, & veram glossam & intellectum scripturæ habemus. Respondeo: Hoc omnes haeretici ab initio dixerunt. Nullus vñquam voluit esse haereticus, nulli etiam defecit scriptura, sed non habent testimonium veteris Ecclesiæ Catholice per totum mundum, quod priores patres etiam sic docuissent scripturam. Nam 1. Cor. 1. inquit Apostolus, id ipsum dicite omnes, sed cum potius reperiatur apud patres, quod reprobarunt illorum errores, quos ipsi renouant, & tanquam canis ad vomitum redeunt, 2. Pet. 2. ideo non creditur illis.

Secundo, scriptura docet probare Spiritus an ex Deo sint, 1. Ioan. 4. Non sufficit proprium testimonium, laus & iactantia, sed laudet te alienus: si proprium testimonium sufficeret, ad quid Deus dedit superioritatem in Ecclesia?

Tertiò, non est ibi charitas & vñitas, nec cum tota & Catholica Ecclesia, nec inter se sibi constant: sed Deus non est Deus dissensionis, sed pacis, 1. Cori. 14. Ideò non habet Deum, Christum vel veritatem. Hęc libertas, credere quicquid volueris, destruxit Anglię, Bohemiam, Franciam & Germanię. Eò enim per sectarios res nunc rediit, vt cuilibet sit liberum credere quae velit. Imò eò rem tandem deuolui cuperent, quo cuique, quicquid libeat, facere liceret, non curando superioritarem &c.

UNVM CVM SIT CAPVT EC-

clesia Christus, unde tanta discordia.

TITVLVS X V.

Primū

Rimò, Apostolus dicit i. Cor. 12. Christus est caput Ecclesiæ, vos autem corpus Christi, id est, mysticum, & unus alterius membris, ad Ephes. 1. Ipsum dedit caput super omnem Ecclesiam, quæ est corpus ipsius, & plenitudo ipsius, qui omnia in omnibus adimpleret ad Coloss. 1. Ipse est caput corporis Ecclesiæ. Sicut ergo omnia membra corporis habent unum caput in naturali corpore, sic etiam in Spirituali. At fatis non est, quod omnia membra pendent de uno capite: sed etiam opus est, ut membra inter se se concordent. Si unum membrum vellet alterum mutilare & amputare, aut ei nocere, quid prodebet, quod omnia unum haberent caput? Ergo concordia & unitas membrorum requiritur, etiam ut pendent & sint sub uno capite. Et in eum finem dicitur i. Ioan. 3. Hoc est præceptum Dei, ut credamus in Christum, & diligamus alterutrum. Christum credimus ut caput, & diligimus alterutrum: ecce unitas, &c. Est igitur unum caput Christus, & unum corpus, tota Ecclesia Catholica per totum mundum diffusa.

Non itaque agitur de capite Christo, sed quantum ad corpus, ex quo tanta dissidia oriuntur: omnes confitemur Christum, Deum verum & hominem, saluatorem, iustificatorem, qui nos omnes sua morte redemit, Roman. quarto. Omnes confitemur articulos fidei. Summa, in capite, id est, persona Christi concordamus omnes. Schismatici cuncti Evangelij textum docent, Sacraenta administrant, omnia faciunt sicut Catholicæ. Habent Christum in ore, gloriantur se credere omnes articulos fidei, & in nullo errare, & Catholicæ conueniunt & concordant in eodem capite Christo, quem docent, laudant, & extollant.

At discordia venit nunc, quia in corpore non concordamus per unitatem & charitatem. Membrum unum

Vnum alterum occidit, vulnerat & persecuitur: Vna pars membrorum obedire non vult Ecclesiæ, id est, porestat & superioribus, & audire Ecclesiam, Roma, decimo tertio. Matthæi decimo octauo, Vnum mem- brum exit ab altero, sicut i. Ioannis secundo dicitur, pugnat contra alterum, & sic vnitas per schisma in corpore mystico rumpitur & destruitur sed quando Christus nedum vult reputari pro capite, pro salua- tore & iustificatore, sed etiam vult vnitatem & dilec- tionem corporis ac membrorum, ne alterum læ- dat ac vulneret alterum, idèò fit discordia: & quan- do fides sine dilectione & vnitate nihil prodest i. Cor. 13. Ideò venit talis discordia, non propter caput fidei Christum, sed propter vnitatem corporis: nam in illo secræ nolunt concordare. At qui non concordat cum membro corporis, is nec verum & viuum est membrum capitinis, nec Christus vult viuere in illo membro, quod mortuum est & abscissum à capite per odium, Matthæi quinto: Vade reconciliari fra- tri tuo.

Non igitur veniunt hæc dissidia propter fidem & caput Ecclesiæ Christum, sed ex eo quantum ad cha- ritatem & vnitatem. Vbi ergo sola fides est, & non etiam charitas & vnitas, illic nec D E V S nec Christus habitare vult, quia hæc duo simul sunt præce- pta, i. Ioan. tertio: Hoc est mandatum eius, vt creda- mus in nomine filij eius Iesu Christi, & etiam dedit mandatum, vt diligamus alterum &cæ. Et i. Ioan. 4. Deus charitas est, non dicit, Deus fides est, sed chari- tas. Ergo qui in charitate manet, in Deo manet, & Deus in eo. Vbi charitas est, hic verissimè etiam fides est, sed non è diuerso. Multi iactant se credere, sed nō habent charitatem: ideò nec opera nec fides prodest, Matt. 7. Non omnis qui dicit mihi, Domine Domi- ne, & iterùm: Domine, nonne in nomine tuo prophe- tauimus? Attamen audiunt, Nescio vos.

Præterea

Præterea i. Ioan. 3, dicit Apostolus: Nos scimus q^{uod} de morte liberati & translati sumus, id est, redempti, si diligimus fratres, id est, si in unitate concordamus. Qui autem nō diligit, id est, in unitate non viuit, adhuc in morte est, id est, non est viuum membrum corporis Christi. Ideò omnes sectæ quoniam in odio viunt contra Catholicos, omnia in contemptum Catholicorum faciunt. Nolunt Ecclesiam, id est, capita & concilia audire, nec obedire, iubent fugere aut vitari Catholicos, eisq; non loqui: nec comedunt cum eis, &c. Hoc odium & propria interpretatio scripturæ, facit discordiam inter membra. Etsi omnes confitemur Christum, concordamus in capite Christo: attamē quia deest unitas & charitas corporis, ideo hęc fides, nihil proderit: sic concordamus in capite, sed non in corpore Ecclesiæ. Et quoniam sectæ tales regnum Dei non possidebunt, Gal. 5. ideo tales sunt in periculo statu: non tantum ergo fides sola facit Ecclesiam & congregationē, ubi Christus habitat, sed etiā unitas & charitas: quæ ubi defecerit, nihil est fides.

Tertio, in eum finem locuti sunt sancti patres, Doctores, præsertim Augustinus contra Petilianum Donatistę literas: Primo, quicunq; de capite Christo dissentient, id est, nolunt credere in illum, ut Iudei & Gentes, qui dicunt, Nolumus hunc regnare super nos, Luc. 19. Et quibus est scandalum & stultitia, i. Cor. 1. hi, inquam, non sunt de Ecclesia sua, id est, non sunt ex communione suorum. Subinde etiam qui de capite Christo consentiunt & scripturis, unitati tamen Ecclesiæ non consentiunt, non sunt de Ecclesia. Nā quomodo possunt esse uniti capiti, qui in corpore non sunt, si distant & dissentient à corpore? Absinde brachiū, euelle oculum, & amplius non sunt membra capitum &c. Odiū ergo & dissensio separat à corpore Christi mystico. Ideò ad Eph. 4. admonet Apostolus, ut solliciti sint servare unitatem in vinculo pacis. Præterea Cypr. lib. 1. Epist.

Epist. Epistola 6. Possit aliquis opponere, Nouatianus tenet articulos fidei, sicut Ecclesia catholica, baptizat in nomine patris & filij & Spiritus sancti: confitetur eundem patrem, eundem filium, eundem Spiritum sanctum, quem Ecclesia catholica: ergo nihil differt sectarius a catholicis. Respon. Hoc primo est cogitandum, an extra Ecclesiam sit remissio peccatorum. At cum certum sit, extra Ecclesiam non esse remissionem peccatorum: Primo, quia Deus non vult tibi remittere peccata, nisi tu prius remiseris proximo, Matth. 6. Dimitte, sicut ego dimitto: & Matth. 18. Seruus nequam arguitur &c.

Secundo, Matth. 12. inquit Christus: Qui non est mecum, id est, fide credit in me, hic est contra me: & qui non colligit mecum, id est, qui mecum non est in unitate corporis mei, hic dispergit. At cum sectae perguntae in odio, proinde non sunt membra viua corporis. Ergo sicut nemo extra arcum saluatus est, Gene. septimo, ita extra Ecclesiam nemo saluabitur.

Tertiò, non sufficit habere fidem aut religionem, non esse patrem, filium & Spiritum sanctum sine charitate & unitate. Quid enim Chore, Dathan & Abiron Num. 16: damnauit? non fides in eundem Deum, non religio. Nam eundem Deum cum Moysè, Aaron & cæteris habebant, credebant, adorabant, inuocabant, &cæt: omnes simul ad terram promissionis tendebant: at tamen propter schisma inaudita plaga puniuntur, thuribula eorum suspenduntur, &c.

Hoc Argumentum, quod sola fides in Christum sine charitate & unitate corporis Christi, non sufficiat, nec saluet, nec efficax sit: patres ab initio tenuerunt, Tertullianus contra Marcionem, Irenæus contra Valentiniū, Cyprianus contra Nouatianum; Hieronymus contra Vigilantiū, Augustinus contra Donatum, &cæt. & tota Ecclesia robatur contra

Dd omnes

omnes sectas, ita quod etiam dicit Augustinus Epis.
tola 165. si Angelus de celo veniret & diceret. Susci-
pe partes Donati &cæt. & libr. 4. contra Donatistas
cap. 18. Hereticus extra Ecclesiam, licet sit alioqui
vir bonus & probus, irreprehensibilis &cæt. solum
tamen vitio schismatis damnabitur. Galat. quinto:
Sectæ regnum Dei non possidebunt &c.

At dices. Sectæ non curant esse de Ecclesia catho-
lica, aut ipse se dicunt esse veram & Christianam Ec-
clesiam. Respon.

Primò, si hoc possunt defendere, quod charitas &
vnitas nihil est, & quod Christus non curat illa, sed
solam fidem, tunc salvi sunt. At scriptura dicit 1.
Ioan. quarto, Deus charitas est. Et Christus orat pa-
trem, Ioan. 17. ut simus vnum. Et Paulus, baptiza-
mur in vnum corpus, 1. Corin. 12. Cibamur uno pane
& uno calice, 1. Corinth. 10 &c. ergo qui extra chari-
tatem est & vnitatem, hic non est de Ecclesia.

Secundò, si hoc probare possunt, quod Deus et-
iam est Deus dissensionis, tunc ipsi habent & sunt Ec-
clesia, habent Christum. i.e. contrarium dicit Paulus 1. Corinth. 14. Deus non est Deus dissensionis.
Summa, Deus vult ut totus sis Christianus, tum ca-
piti, tum corpori consentiens.

Nec sequitur, Hic non vult esse schismaticus &
separatus ab Ecclesia, ergo non est. Nam Deus assit
suæ superioritati & potestati, Roman. 13. & in illa est
efficax: nec sufficit dicere, Ego recte & debitè vto
& declaro scripturam: veram habeo intelligentiam,
ergo credas mea glossa, nam potestas & Ecclesia ha-
bet potestatem discernendi spiritus, an ex Deo sint, 1.
Ioan. quarto. Nec sequitur: Baptizo, prædico, & mi-
nisterium Ecclesiæ ago, sicut ceteri: ergo efficax &
verum est, quod facio. Nam odium & schisma obsi-
stit, sicut in Chore, Dathan, & Abiron.

Prius

TITVLVS XVI.

47

Prius oportet esse in Ecclesia, qui promissis uti
vult Ecclesiæ, inquit Cyprianus de simplicitate præ-
latorum.

*EXTRA VNITATEM ECCLÆ-
SIE Catholice an verum Euangelium, scri-
ptura & sacramenta habeantur.*

TITVLVS XVI.

Rimò, magna hæc quæstio est, & apud veteres patres plurimum agitata. Ac primò inquit Cyprianus in tractatu de simplicitate prælatorum: Dominus quando loquitur, id est, in sacro Euangeliō aliquid promittit, vel remissionem peccatorū, vitam æternā, custoditionem, spiritum sanctum, &c. aut dat potestatem baptizandi, consecrandi, absoluendi, docendi Euangeliō, &cæt. ad hos loquitur qui sunt in Ecclesia Catholica, & non qui foris sunt, non Iudeo, Gentili, aut Hæretico loquitur, sicut Paulus 1. Corinth. 5. inquit, se loqui & docere eos qui in- tū sunt, id est, in Ecclesia. De his inquit, qui foris sunt, iudicabit Deus Vos. Quoties ergo qui extra Ecclesiam sunt, sibi vendicant sacerdotij officia, id est, absoluunt, communicant, baptizant, docent, prædicant Euangeliō, & sacramenta administrant, totiès abutuntur scriptura & sacramentis: sicuti simia facit quæ homo, & tamèn homo non est. Igitur sine efficacia est talis medicina, quæ sine effectu est salutis. Proinde 1. Ioan. 2. dicitur: Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis, id est, Ecclesia. Si enim fuissent ex nobis, ubique nobiscum permanissent: sed ut manifesti fierent, quia non sunt ex nobis, ideo recesserunt. sic 2. ad Timoth. 1. scias quod à me auersi sunt omnes, qui in Asia sunt, ex quibus est Philetus & Her-

Dd 2 mogenes,